

Uhkasakon tuomitseminen roskaantuneen kiinteistön siistimismääräyksen noudattamatta jättämisen johdosta, päävelvoite 2 (JL 75§)

Lupa- ja valvontalautakunta 29.10.2025

496/11.04.00/2024

Päätösehdotus

Lautakunta päättää seuraavaa:

Koska [REDACTED] ei ole noudattanut Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 72 antaman kiinteistön [REDACTED] siivoamista koskevan määräyksen päävelvoitetta 2, tuomitaan määräyksen tehosteeksi asetettu uhkasakko maksettavaksi. Tuomittavan uhkasakon määrässä on otettu huomioon velvoitetun toimittama kirjallinen selitys ja se tuomitaan seuraavasti:

Päävelvoitteen 2 laiminlyönnin johdosta tuomitaan [REDACTED] juokseva uhkasakko, jonka kokonaismäärä on 1000 €. Sakko koostuu 250 € kiinteästä peruserästä ja 750 € lisäeristä, joita tuomitaan kolmelta määräajan 1.6.2025 alkavalta kuukaudelta (heinä-syyskuu, 250 €/kk). Tuomittavan uhkasakon määrää on alennettu 50 % asettamispäätöksessä määrätystä.

Lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 72 antama määräys päävelvoitteen 2 osalta ja sen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko ovat edelleen voimassa. Velvoitettua kuullaan ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista. Mikäli määräystä on ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista noudatettu ei uusia lisäeriä tuomita.

Perusteet uhkasakon tuomitsemiselle ja selityksen huomioiminen

Velvoitettu ei ole noudattanut Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 72 antaman määräyksen päävelvoitetta 2 tilakeskuksen ympäristössä olevien jätteiden siivoamisesta. Uhkasakkolain 10 §:n mukaan uhkasakon asettanut viranomainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiselle ole esitetty pätevää syytä. Pätevää syytä ei ole jäljempänä esitetyn perustelun mukaisesti esitetty. Kiinteistö on edelleen jätelain 72 §:n tarkoittamalla tavalla roskaantunut. Uhkasakon asettamispäätös on lainvoimainen.

Kuten asettamispäätöksessä on todettu, on jätteen määrä kiinteistöllä niin suuri, että sen yksilöiminen on mahdotonta, siivottavaksi on määrätty jätteeksi katsottavat materiaalit ja käytöstä poistetut koneet. Jätteen JL 5 §:n mukainen määritelmä on asettamispäätöksessä kerrottu ja on myös todettu, että käyttökelpoisia maatalouskoneita ei katsota jätteeksi. Velvoitettu on JL 6 §:n kohdan 11) tarkoittama jätteen haltija sekä kohdan 12) tarkoittama kiinteistön haltija. Jätteet on kerätty kiinteistölle hänen toimestaan, hän on roskaajana jätelain 73 §:n nojalla velvollinen siivoamaan kiinteistön.

Velvoitettu on selityksessä todetun mukaisesti toimittanut aikaisemmin tositteita sekajätteen ja metalliromun toimittamisesta asianmukaisiin vastaanottopaikkoihin, mutta tämä on tapahtunut pihapiirin siivoamista koskevan määräyksen kuulemisen yhteydessä. Nämä on otettu huomioon kyseistä päävelvoitetta koskevan asian käsittelyssä. Edelleen, vaikka materiaalit olisivatkin olleet peräisin tilakeskuksen ympäristön siistimisestä, ei siistimistä ole suoritettu tarpeellisessa määrin.

Velvoitettu on toimittanut selvityksiä, joiden mukaan hän on ollut estynyt suorittamaan siivoamista ajanjaksolla 30.5. – 20.7.2025. Määräaika siistimiselle oli määräyksen mukaan 1.6.2025 mennessä, kehoitus tilakeskuksen ympäristön siistimisasiassa on annettu 22.4.2024. Velvoitetulla on ollut aikaa suorittaa siistimistä esteellisyysjaksojen ulkopuolella. Määräajan 1.6.2025 jälkeen suoritettavaa tarkastusta lykättiin velvoitetun pyynnöstä kertaalleen, mutta toiseen pyyntöön ei myönnetty lisäaikaa, koska siivoamiselle annettu määräaika oli jo mennyt ja kyseessä oli tarkastus, jossa oli tarkoitus selvittää, onko määräystä määräaikaan mennessä noudatettu. Määräaikaan sijoittui selvityksen mukaista esteellistä aikaa yhden päivän verran. Kunnan menettely ei ole ollut moitittavaa, kun kyseessä on ollut tarkastuksen ajankohta ja velvoitetulle on myös kerrottu, että hän voi valtuuttaa tarkastukselle jonkun edustamaan itseään.

Määräyksen kohteena olevat jätteet on annettu ohjeistus huomioiden riittävässä määrin yksilöity ja velvoitetulla on ollut tieto, mihin hänet on velvoitettu. Määräys ei myöskään ole kohtuuton, käyttökelpoiset koneet, varaosat ja kemikaalit on rajattu tietyin ehdoin päätöksen ulkopuolelle. Koska määräyksen kohteena olevia materiaaleja ei ole lainkaan poistettu, voidaan katsoa kyseessä olevan velvoitettavan osoittama vastustus, joka tulee ottaa huomioon uhkasakon määrää harkittaessa. Siivoamista olisi ollut mahdollista toteuttaa jossain määrin tilalla olevalla laitteistolla ja miesvoimin tai tilaamalla metallinkierrätykseen/-keräykseen erikoistunut yritys poistamaan metalliromuja, jolloin kustannukset olisi osittain saanut katettua metallin myynnillä. Lisäksi velvoitetulla on ollut aikaa siivota roskaantunut alue tuomitsemispäätöksen käsittelyyn saakka.

Uhkasakkolain 7 §:n mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianomaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Hallituksen esityksessä Eduskunnalle uhkasakkolaiksi (HE n:o 63, 1990) mukaan oikeudellisella mahdollisuudella tarkoitettaisiin esimerkiksi oikeudellista perustetta hallita kiinteistöä. Velvoitettu omistaa määräyksen kohteena olevan kiinteistön. Tosiasiallinen mahdollisuus merkitsisi esimerkiksi sitä, että uhkasakkoa ei voitaisi kohdistaa siihen, joka asevelvollisuuden suorittamisen tai sairauden vuoksi ei voi suorittaa hänen itsensä tehtäviksi edellytetyjä toimia. Velvoitetulla ei ole ollut asetettuna määräaikana tähän rinnastettavaa fyysistä estettä.

Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Hallituksen esityksen 63/90 mukaan tarkoituksena ei ole, että velvoitettavan maksukyky olisi yksityiskohtaisesti selvitettävä jo uhan asettamisvaiheessa. Uhkasakon määrää koskeva ratkaisu voitaisiin tehdä käytettävissä olevien tietojen perusteella. Uhkasakon määrää voitaisiin tarvittaessa alentaa tuomitsemisen yhteydessä. Uhkasakon asettamisvaiheessa velvoitettu ei antanut kuulemisen yhteydessä selitystä. Tuomitsemisvaiheen kuulemisen yhteydessä annettu selitys on otettu huomioon tuomittavan uhkasakon määrässä. Muina asiaan vaikuttavina seikkoina tulisi Hallituksen esityksen 63/90 mukaan ottaa huomioon esimerkiksi velvoitettavan osoittama vastustus. Tässä tapauksessa siistimistä ei ole lainkaan suoritettu.

Uhkasakkolain 11 §:n mukaan uhkasakko voidaan tuomita asetettua pienempänä, jos päävelvoitetta on olennaiselta osalta noudatettu tai velvoitetun maksukyky on merkittävästi alentunut taikka uhkasakon määrän alentamiseen on muu perusteltu syy. Tuomittavan uhkasakon määrää on alennettu tuomitsemisvaiheessa saadun kirjallisen selvityksen perusteella. Mainittakoon,

että velvoitettu omistaa edelleen tilakeskuksen ja sitä ympäröivän maatalouskiinteistön, kuten myös muutamia muita pieniä kiinteistöjä.

Kiinteistön omistaja velvoitetaan uhkasakkolain 18 § nojalla ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistön omistajalle kiinteistöön liittyvistä hallintopakkotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava Laukaan lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä [REDACTED] koskevasta tuomitsemispäätöksestä merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksianto

Todisteellisesti velvoitetulle

Tiedoksi

Keski-Suomen ELY-keskus

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011) 5, 6, 72 ja 73 §:t

Uhkasakkolaki (1113/1990) 7, 10, 18, 19, 22 - 24 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Päätös

Selostus

Määräyksen kohteena olevalla kiinteistöllä on havaittu, että tilakeskuksen pihapiirissä ja ympäristössä oli runsaasti jätteeksi katsottavaa tavaraa. Tilakeskuksen ympäristössä jätteet olivat osittain maahan hautaantuneena. 22.4.2024 annetun kehotuksen mukaan kiinteistön piha-alueella varastorakennuksen vieressä olevat sekä kiinteistöllä muualla maastossa sijaitsevat jätteeksi katsottavat materiaalit ja käytöstä poistetut koneet tuli toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Tositteet toimittamisesta tuli esittää ympäristönsuojeluun määräajan jälkeen suoritettavalla tarkastuksella.

Kehotuksen määräajan (15.5.2024) jälkeen suoritettulla tarkastuksella todettiin, että siistimistä ei ole kiinteistöllä tehty, eikä tositteita oltu ympäristönsuojeluun toimitettu. Kehotuksen laiminlyönnistä kuultiin velvoitettua, hän ei toimittanut asiassa selvitystä. Koska kehotusta kokonaisuudessaan ei oltu noudatettu, antoi Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asiassa JL 75 §:n mukainen määräyksen 21.08.2024 § 72 joka sisälsi kaksi päävelvoitetta, päävelvoite 1 koski pihapiirin siivoamista ja päävelvoite 2 tilakeskuksen ympäristön siistimistä, lisävelvoite liittyi jätteiden toimittamisesta koskevien tositteiden esittämiseen. Määräyksen tehosteeksi asetettiin juokseva uhkasakko, jonka kiinteän peruserän suuruus oli 500 euroa päävelvoitetta kohden. Mikäli päävelvoitteita ei ole noudatettu, määrättiin uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 500 euroa päävelvoitetta kohden. Lisävelvoitteen (kuittien esittäminen) noudattamisen tehosteeksi asetettiin kiinteä 500 euron uhkasakko.

Päävelvoitteille asetettujen määräaikojen jälkeisillä tarkastuksilla havaittiin, ettei siistimistä ole juurikaan suoritettu, veloitettu ei myöskään ole ollut yhteydessä ympäristönsuojeluun, häntä on myös ollut vaikea tavoittaa. Veloitettua kuultiin määräysten laiminlyönneistä, jolloin asiassa toimitettiin kirjallinen selvitys. Selvityksessä vedottiin mm. poistettavien jätteiden puutteelliseen yksilöintiin ja veloitettun ilmoittamiin esteellisyyksijaksoihin.

Esityslistan ohessa:

- veloitettun kirjallinen selitys 12.9.2025 *(sisältää salassapidettävää tietoa, Julkl 621/1999 §24 kohdat 23 ja 25, jaetaan lautakunnan jäsenille erikseen sähköpostilla)*
- Muistio päätöksen 21.08.2024 § 72 päävelvoitteeseen 2 liittyvästä tarkastuksesta 4.8.2025
- Kuvat 4.8.2025 muistion liitteeksi

Esittelijä Vs. ympäristötoimenjohtaja Päivi Pöyhönen

Valmistelija Vs. ympäristötoimenjohtaja Päivi Pöyhönen, p. 0400 569 811

Lupa- ja valvontalautakunta 20.05.2025 § 65

Päätösehdotus

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta päättää seuraavaa:

Koska [REDACTED] ei ole kokonaisuudessaan noudattanut lupa- ja valvontalautakunnan 21.08.2024 § 72 jätelain 75 §:n nojalla antaman määräyksen päävelvoitetta 1 kiinteistön [REDACTED] piha-alueen siistimisestä, tuomitsee lupa- ja valvontalautakunta määräyksen tehosteeksi asetetun juoksevan uhkasakon maksettavaksi. Tuomittavan uhkasakon määrässä on otettu huomioon veloitettun toimittama kirjallinen selitys.

Päävelvoitteen 1 laiminlyönnin johdosta tuomitaan [REDACTED] juokseva uhkasakko, jonka kokonaismäärä on 1000 €. Sakko koostuu 250 €:n kiinteästä peruserästä ja 750 €:n lisäeristä, joita tuomitaan kolmelta määräajan 9.12.2024 jälkeen alkavalta kuukaudelta (tammi- maaliskuu, 250 €/kk). Tuomittavan uhkasakon määrää on alennettu 50 % asettamipäätöksessä määrätystä.

Lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 72 antama määräys päävelvoitteen 1 osalta ja sen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko ovat edelleen voimassa. Veloitettua kuullaan ennen uhkasakon uusien lisäerien tuomitsemista. Mikäli määräystä on ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista noudatettu ei uusia lisäeriä tuomita.

Perusteet uhkasakon tuomitsemiselle ja selityksen huomioon ottaminen

Veloitettu ei ole noudattanut Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan 21.8.2024 § 72 antamaa määräystä kiinteistön [REDACTED] piha-alueen siivoamisesta.

Uhkasakkolain 10 §:n mukaan uhkasakon asettanut viranomainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä. Pätevää syytä noudattamatta jättämiselle ei ole esitetty. Kiinteistö on edelleen jätelain tarkoittamalla tavalla roskaantunut. Uhkasakon asettamispäätös on lainvoimainen.

Valvontaviranomaiselle on kuulemisen yhteydessä toimitettu kuitteja pois viedystä rautaromusta ja kerrottu, että sekajätettä on toimitettu pois kiinteistön jätehuollon mukana. Kiinteistöllä tehdyillä tarkastuksilla jätteen määrän piha-alueella ei kuitenkaan ole merkittävästi vähentynyt. Velvoitetulle on annettu useita samaa roskaantunutta aluetta koskevia siistimiskehotuksia mm. 2014 ja 2016, hänellä on ollut runsaasti aikaa kehotusten noudattamiseen, mutta näitä ei ole noudatettu.

Piha-alueen roskaantuminen on suppealla alueella ja osa jätteeksi katsottavista tavaroista on positiivisen arvon (metallit) omaavia tai ilmaiseksi vastaanotettavia (SER). Kuten tarkastusmuistioissa on todettu, on kyseessä kuitenkin niin suuri määrä erilaisia jätteitä, että niiden yksilöiminen määräykseen on mahdotonta. Määräyksessä on poistettavaksi määrätty jätteeksi katsottavat materiaalit, jätteen määritelmä on määräyksessä kerrottu. On myös todettu, että jätteeksi ei katsota käyttökelpoisia maatalouskoneita. Muistiossa on todettu, että käyttökelpoiset kemikaalit, sekä laitteiston korjaamisessa käytettävät öljyiset varaosat tulee siirtää katettuun tiivispohjaiseen tilaan, mikäli ne halutaan säilyttää. Määräyksen kohteena olevat jätteet on annettu ohjeistus huomioiden riittävässä määrin yksilöity ja velvoitetulla on ollut tieto, mihin hänet on velvoitettu. Määräys ei myöskään ole kohtuuton, käyttökelpoiset koneet, varaosat ja kemikaalit on rajattu tietyin ehdoin päätöksen ulkopuolelle.

Määräyksen kohteena ovat suurimmaksi osaksi miesvoimin liikuteltavat materiaalit. Todettakoon selityksessä esimerkkinä mainituista pyöröpaaleista ja niiden poisviennin mahdottomuudesta resurssien puutteen vuoksi, että nämä on alueelta poistettu. Alueen siivoaminen ei ole ollut asetetussa määräajassa velvoitetulle kohtuutonta. Lisäksi velvoitetulla on ollut aikaa siivota roskaantunut alue tuomitsemispäätöksen käsittelyyn saakka.

Paikalla tehtyjen havaintojen ja karttatarkastelun perusteella kiinteistön piha-alueen reunalla kulkee valtaoja. Roskaantuneella alueella on avonaisia jäteöljyastioita, koneiden osia ja paljon kemikaaleja varastoituna, jätteitä on myös valtaojassa. Maasto roskaantuneelta alueelta viettää valta-ojaan päin. Roskaantumisesta saattaa aiheutua myös ympäristön pilaantumista.

Uhkasakkolain 7 §:n mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Hallituksen esityksessä Eduskunnalle uhkasakkolaiksi (HE n:o 63, 1990) mukaan oikeudellisella mahdollisuudella tarkoitettaisiin esimerkiksi oikeudellista perustetta hallita kiinteistöä. Velvoitettu omistaa määräyksen kohteena olevan kiinteistön. Tosiasiallinen mahdollisuus merkitsisi esimerkiksi sitä, että uhkasakkoa ei voitaisi kohdistaa siihen, joka asevelvollisuuden suorittamisen tai sairauden vuoksi ei voi suorittaa hänen itsensä tehtäviksi edellytetyjä toimia. Velvoitetulla ei ole tähän rinnastettavaa fyysistä estettä.

Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Hallituksen esityksen 63/90 mukaan tarkoituksena ei ole, että velvoitetavan maksukyky olisi yksityiskohtaisesti selvitettävä jo uhan asettamisvaiheessa. Uhkasakon määrää koskeva ratkaisu voitaisiin tehdä käytettävissä olevien tietojen perusteella. Määrää voitaisiin tarvittaessa alentaa tuomitsemisen yhteydessä. Tuomitsemisvaiheen kuulemisen yhteydessä annettu selitys on otettu tuomitettavan uhkasakon määrässä huomioon. Muina asiaan vaikuttavina seikkoina tulisi Hallituksen esityksen 63/90 mukaan ottaa huomioon

esimerkiksi velvoitettavan osoittama vastustus. Asiassa on annettu kehotuksia jo vuosina 2014 ja 2016, velvoitettu ei ole niitä noudattanut.

Uhkasakkolain 11 §:n mukaan uhkasakko voidaan tuomita asetettua pienempänä, jos päävelvoitetta on olennaiselta osalta noudatettu tai velvoitetun maksukyky on merkittävästi alentunut taikka uhkasakon määrän alentamiseen on muu perusteltu syy. Tuomittavan uhkasakon määrää on alennettu tuomitsemisvaiheessa saadun kirjallisen selvityksen perusteella. Mainittakoon, että velvoitettu omistaa edelleen tilakeskuksen ja sitä ympäröivän maatalouskiinteistön.

Kiinteistön omistaja velvoitetaan uhkasakkolain 18 § nojalla ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistön omistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakkotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava Laukaan lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä [REDACTED] koskevasta tuomitsemispäätöksestä merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksianto

Saantitodistuksella velvoitetulle

Tiedoksi

Keski-Suomen ELY-keskus

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki §

Uhkasakkolaki 7, 10, 18, 19, 22 - 24 §

Hallintolaki 34 §

Päätös

Ympäristötoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.

Selostus

[REDACTED] on annettu 22.4.2024 kehoitus kiinteistön [REDACTED] siistimisestä. Koska kehotusta kokonaisuudessaan ei oltu noudatettu, antoi Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asiassa JL 75 §:n mukainen määräyksen 21.08.2024 § 72. Päätös lähetettiin tiedoksi todisteellisesti, mutta velvoitettu ei noutanut päätöksiä. Haastemies sai annettua 21.8.2024 § 72 annetun päätöksen velvoitetulle 10.10.2024 pidetyn tarkastuksen yhteydessä. Määräystä tuli noudattaa 60 päivän sisällä päätöksen tiedoksisaannista.

Tarkastus 10.10.2024

Koska virtsasäiliö, johon johdetaan asumisjätevedet, oli edellisellä tarkastuksella aivan täynnä ja lantalastakin aiheutui valumia, nähtiin aiheelliseksi ympäristön mahdollisen pilaantumisen johdosta suorittaa kiinteistöllä [REDACTED] tarkastus 10.10.2024. Velvoitettu oli tarkastuksen aikaan paikalla. Tarkastuksella havaittiin, että piha-aluetta oli jonkin verran siistitty ja jätteitä oli myös lajiteltu. Velvoitetulle kerrottiin, että kemikaalit tulee siirtää tiiviille ja katetulle alustalle,

esim. navettaan, kuten myös öljyiset varaosat. Piha oli kuitenkin edelleenkin roskaantunut.

Tarkastus 16.12.2024

Määräyksessä asetetun määräajan jälkeen 16.12.2024 suoritettulla tarkastuksella havaittiin piha-alueella olevan edelleen jätteeksi katsottavaa tavaraa ja osa piha-alueesta on edelleen jätelain tarkoittamalla tavalla roskaantunut. Tarkastusta edeltävinä päivinä oli tullut runsaasti lunta, mutta tilanne oli havaittavissa siitä huolimatta. Tositteita ei myöskään oltu toimitettu ympäristönsuojeluun.

Kuuleminen uhkasakon tuomitsemisesta 26.2. – 4.4.2025

Velvoitettua yritettiin kuulla haastemiehen välityksellä 7.1.2025 päivätyllä kuulemiskirjeellä, haastemies toimitti estetodistuksen 18.2.2025. Velvoitetun kuuleminen hoidettiin tämän jälkeen 26.2. – 4.4.2025 annetulla yleistiedoksiannolla, tiedoksiannon katsottiin tapahtuneen 7. päivänä ilmoituksen julkaisusta.

Kirjallinen selitys 4.4.2025

Velvoitettu toimitti kirjallisen selityksen uhkasakon tuomitsemista koskevaan kuulemiseen. Selityksessä mainittiin määräyksen laiminlyönninsyinä mm. talviset sääolosuhteet, lyhyt määräaika, yksilöimättömät poistettavat jätteet ja resurssipula.

Selityksen mukaan siistimistä on tehty ja selityksen liitteinä oli tositteita pois toimitetuista jätteistä. Lisäksi tarkastuksen 14.4.2025 yhtyedessä toimitettiin lisäselvitys/täydennys kirjalliseen selitykseen.

Tarkastus 14.4.2025

Velvoitettua yritettiin tavoittaa puhelimitse ennen tarkastusta, mutta hän ei vastannut. Tarkastusaika annettiin tietoon 8.4.2025 tekstiviestillä ja s-postilla ja pyydettiin samalla esittämään mahdollisia lisäselvityksiä kirjalliseen selvitykseen. Velvoitettu ei saapunut tarkastukselle, eikä ole esittänyt tositteita tyhjennyksistä.

Paikalla 14.4.2025 havaittiin, että pihan roskaantuneelta alueelta oli toimitettu pois jonkun verran jätettä. Piha-alue on kuitenkin edelleen roskaantunut, ja roskaantuneella alueella on edelleen runsaasti jätteeksi katsottavaa tavaraa, mm. SER-laitteita, joita oli myös purettu, pihakalusteita, koneiden ja laitteiden osia, tyhjiä kanistereita, kaapelia, astioita, sankoja, säilyketölkkejä, piirilevyjä, huonokuntoinen traktori, traktorin osia, kaikkien jätteiden yksilöinti on mahdotonta niiden suuren määrän takia. Piha-alueella oli myös niin täysiä kuin vajaitakin kemikaaliastioita, mm 200 litran hydraulioöljytynnyreitä ja rasvatuubeja. Huonokuntoisen traktorin vieressä oli aukileikattu muovikanisteri täynnä jäteöljyä, jota oli valunut myös maahan. Myös muualla maaperässä oli havaittavissa öljyllä nuhraantumista. Piha-alueen länsireunalla virtavaan valtaojaan oli myös heitetty jätettä, siellä oli mm. ämpäreitä ja kolmet kottikärryt. Lantalan nurkalta valtaojaan meni vesivana, jonka pinnalla oli öljyistä kalvoa.

Tarkastus 13.5.2025

Kiinteistölle tehtiin tarkastus vielä ennen asian lautakuntakäsittelyä, tarkastuksesta ilmoitettiin velvoitetulle tekstiviestillä sekä s-postilla 12.5.2025 ja todettiin, että mikäli päävelvoitteisiin liittyen on esittää tositteita, ne tulisi esittää tarkastuksella. Velvoitettu ei ollut tarkastuksella läsnä, eikä ole toimittanut asiaan liittyviä tositteita.

Tarkastuksella havaittiin, ettei siivoamista oltu tehty edellisen tarkastuksen jälkeen. Kiinteistön piha-alue oli edelleen roskaantunut. Avonaisia jäteöljyn keräysastioita on piha-alueella edelleen useita.

Esityslistan ohessa:

- Tarkastusmuistio 10.10.2024 liitteineen
- Tarkastusmuistio 16.12.2024 liitteineen
- Selitys 4.4.2025 kuulemiseen uhkasakon tuomitsemisen johdosta, JL määräys *(sisältää salassa pidettävää tietoa, Julkl 621/1999 § 24 kohta 23, jaetaan erikseen sähköpostilla lautakunnan jäsenille)*
- Muistio tarkastuskäynniltä 14.4.2025 liitteineen, YSL ja JL mukaiset määräykset *(sisältää salassa pidettävää tietoa, Julkl 621/1999 § 24 kohta 23, jaetaan erikseen sähköpostilla lautakunnan jäsenille)*
- Muistio 21.8.2024 annettujen YSL ja JL mukaisten määräysten noudattamisen tarkastamisesta, 13.5.2025

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Miia Valkonen

Valmistelija

Ympäristönsuojelusihteri Päivi Pöyhönen, p. 0400 569 811

Lupa- ja valvontalautakunta 21.08.2024 § 72

Määräys roskaantuneen kiinteistön siistimisestä sekä uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi (JL 75§)

Päätösehdotus

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta päättää seuraavaa:

Koska [REDACTED] ei ole noudattanut 22.4.2024 annettua kehotusta kiinteistön [REDACTED] siistimisestä eikä esittänyt kuulemisen yhteydessä asiassa selitystä, antaa Laukaan lupa- ja valvontalautakunta hänelle seuraavat määräykset ja asettaa niiden tehosteeksi juoksevan uhkasakon:

Päävelvoite 1: Kiinteistön piha-alueella varastorakennuksen vieressä ja asuinrakennuksen luoteispuolella kulkevan valtaojan varressa sekä ojan ja varastorakennuksen välissä sijaitsevat jätteenä katsottavat tavarat ja nesteet tulee siivota pois ja toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Tositteet jätteiden toimittamisesta tulee toimittaa ympäristönsuojeluun. Päävelvoitetta 1 on noudatettava 60 päivän sisällä tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Päävelvoite 2: Kiinteistöllä muualla maastossa sijaitsevat jätteenä katsottavat materiaalit ja käytöstä poistetut koneet tulee siivota pois ympäristöstä ja toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Tositteet jätteiden toimittamiseen tulee toimittaa ympäristönsuojeluun. Päävelvoitetta 2 on noudatettava 1.6.2025 mennessä.

Perusteet:

Jätelain (646/2011) 5, 13, 72, 73, 75, 126 §:t

Velvoitettu on kerännyt ja varastoinut omistamalleen kiinteistölle käytöstä poistettua laitteistoja, koneita, tavaroita, kemikaaleja ja erilaista jätteenä katsottavaa materiaalia, josta osa on jo osittain maahan hautautunut. Jätelain 5 §:n mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Laukaan ympäristönsuojelunsaajien näkemyksen mukaan suurin osa kiinteistöllä olevasta materiaalista on katsottava sen kunnon, käyttöhistorian ja säilytysajan nojalla jätteenä. Jätteenä ei katsota käyttökelpoisia maatalouskoneita. Jättemateriaalin määrä ja luonne käyvät ilmi oheismateriaalina olevista muistioista, niiden yksilöinti on suuren määrän takia mahdotonta.

Velvoitettu on jätelain 6 §:n kohdan 11) tarkoittama jätteen haltija. Jätteenä katsottavaa tavaraa on kiinteistöllä niin paljon, että kiinteistö on katsottava jätelain 72 §:n tarkoittamalla tavalla paikoitellen roskaantuneeksi. Koska jätteenä katsottava materiaali on kerätty kiinteistölle velvoitetun toimesta, on hän roskaajana jätelain 73 §:n nojalla velvollinen siivoamaan kiinteistön. Jätelain 126 §:n nojalla valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa ja määrätä tällä tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Pihapiirissä olevien jätteen poistamiselle on asetettu lyhyempi määräaika, koska niissä on mukana nestemäisiä vaarallisia kemikaaleja sekä SER-jätettä mm. kylmälaitteita.

Uhkasakon asettaminen

Lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteiden noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 500 euroa päävelvoitetta kohden. Mikäli päävelvoitteita ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 500 euroa noudattamatonta päävelvoitetta kohden.

Lisävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi asetetaan kiinteä uhkasakko, joka on määrältään 500 euroa.

Perusteet uhkasakolle

Jätelaki (646/2011) 129 §

Valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-9, 10, 18, 19, 22-24 §:t

Velvoitettua on kuultu kehotusten laiminlyönnistä ja varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Selitystä ei ole annettu.

Velvoitetulla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitteita. Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettu huomioon edelleen päävelvoitteiden laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Mikäli velvoitteita ei ole noudatettu, voi lupa- ja valvontalautakunta tuomita uhkasakkolain 10 §:n mukaisesti uhkasakot maksettavaksi. Mikäli velvoitteet on määräaikaan mennessä toteutettu, raukeaa uhkasakkomenettelyä.

Kiinteistön omistaja veloitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistönomistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakkotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevasta veloitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksianto

Saantitodistuksella veloitetulle

Tiedoksi

Keski-Suomen ELY-keskus

Päätös

Ympäristötoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.

Selostus

Laukaan ympäristönsuojelusta käytiin kyseessä olevalla Laukaan Vehniällä sijaitsevalla tilalla 12.4. ja 17.5.2024. Tilalla on aikaisemmin harjoitettu lypsykarjatoimintaa. Kiinteistöllä oli havaittavissa, että lantalan vieressä olevan pienen varastorakennuksen viereen ja asuinrakennusten luoteispuolella virtaavan valtaojan läheisyyteen oli kasattu runsaasti jätteeksi katsottavaa tavaraa mm. kemikaalikanistereita ja metalliromua. Maaperä oli paikoitellen aistinvaraisesti arvioiden öljyllä nuhraantunut.

Lantalan vieressä itäpuolella olevan polttonestesäiliön vieressä maaperässä oli havaittavissa öljyllä likaantunutta maa-ainesta ja öljynhajua, säiliön valmistusvuodesta ei ollut tietoa, siinä ei ollut tyyppikilpeä. Säiliössä oli polttonestettä. Kiinteistöllä oli myös siellä täällä öljytynnyreitä, joissa oli öljyä.

Kiinteistön luoteis-/pohjoispuolella olevien rakennusten raunioiden ympäristössä oli useissa paikoissa runsaasti osittain maahan haudattua/hautaantunutta jätettä, kuten muovia, kanistereita, maatalouslaitteita ym.

22.4.2024 annetun kehotuksen mukaan kiinteistön piha-alueella varastorakennuksen vieressä olevat sekä kiinteistöllä muualla maastossa sijaitsevat jätteeksi katsottavat materiaalit ja käytöstä poistetut koneet tuli toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Myös varastorakennuksen sekä öljysäiliön vieressä oleva nuhraantunut maaperä tuli kuoria pois ja toimittaa asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Tositteet jätteiden ja maa-aineksen toimittamisesta tuli esittää ympäristönsuojeluun määräajan jälkeen suoritettavalla tarkastuksella.

Kehotuksen määräajan (15.5.2024) jälkeen suoritettulla tarkastuksella todettiin, että siistimistä ei ole kiinteistöllä tehty, eikä tositteita oltu ympäristönsuojeluun toimitettu. Veloitettua ei puhelimitse tavoitettu ennen tarkastusta, mutta tarkastuksen ajankohta oli kerrottu kehotuskirjeessä.

Kehotuksen laiminlyönnistä kuultiin veloitettua 23.5.2024 toimitetulla kirjeellä, hän ei ole toimittanut asiassa selvitystä. Kuulemiselle varatun määräajan (24.6.2024) jälkeen suoritettulla tarkastuksella todettiin, ettei kiinteistöllä ole edelleenkään tehty kehotuksessa edellytetyjä toimia. Veloitetulle toimitettiin tieto tarkastuksesta tekstiviestillä, ja hänet myös saatiin kiinni puhelimitse juuri ennen tarkastusta. Tarkastuksesta kirjoitettuun muistioon kirjattiin, että asia etenee ympäristönsuojeluviranomaisena toimivan Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan käsiteltäväksi määräys- ja uhkasakkoasiana.

Esityslistan ohessa:

- Kehotus 22.4.2024 virtsasäiliön ja lantalan tyhjennyksestä ja kiinteistön siistimisestä
- Muistio 17.5.2024 tehdystä tarkastuksesta
- Valokuvat 17.5.2024 tarkastukselta
- Muistio 19.7.2024 suoritetusta tarkastuksesta siistimiskehotukseen ja hallintopakkomenettelyyn liittyen
- Valokuvat 19.7.2024 tarkastukselta
- Kuuleminen 23.5.2024 siistimiskehotuksen laiminlyönnin ja mahdollisen uhkasakon asettamisen johdosta

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Miia Valkonen

Valmistelija

Ympäristönsuojelusihteeri Päivi Pöyhönen, p. 0400 569 811